GIÁ BÁO NGƯỜI BẢN SỐ 2416 · MỖI SỐ 0$02 · NGÀY THỨ TƯ 8 AVRIL, 1925

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL
3/04

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

BÁNG GIÁ

	Gửi tận nhà hoặc tại bureau báo quán ở Hà-nội	Người đem đến nhà	Gửi tại Giấy thép	Nước Thổ, Ai-lao và Trung-kỳ và Nam-kỳ	Nước Thổ, Ai-lao và Nam-kỳ theo tàu Pháp	Ngoại quốc
Một năm	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LUC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique:
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N°. 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion. . . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$15 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. . . 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Lại sắp đến mùa bàu cử đây

II

Muốn bàu cử đắc nhân, thì cái tư-cách của ông hội-viên ta mà mình phải lựa chọn đây dù không dám mong được những bậc tài toàn đức bị, có cái chính-kiến trác-tuyệt, có cái chính-sách khôn ngoan như các ông hội viên bên Pháp mà ta thường vẫn được nghe, nhưng cũng phải là những người có học-vấn, có kiến-thức, có tư-tưởng, có lòng công-nghĩa, có khiếu chính trị, có am-hiểu cái tình-hình trong xứ, có động-đạt cái lợi bệnh trong dân, đáng là một tên học-sinh trong trường học chính trị mà không đến nỗi quá đốt nát hư lười, là một kẻ đại biểu cho hàng vạn con người mà không đến nỗi quá xấu xa bèn-hạ, trước là đứng trên nghị-lịch có thể đem điều nên lẽ phải, việc gì nên làm, việc gì nên bỏ, cái gì là công ích, cái gì là công hại mà phát biểu cho hội-đồng bàn bạc, chỉ trần cho chính-phủ xét soi, sau là lấy cái nhiệt-thành vị dân vị nước mà luyện tập chuyên cần, giồi mài gắng gỏi về cái tư-cách quản-lý việc công, mong có lúc học thầy rồi cũng làm thầy, bây giờ là một đứa con-nít cắp sách chép bài, mà rồi cũng có lúc trở nên một bậc lão-thành, một nhà thông-thái thật; ấy ta mà muốn việc bàu cử của ta có được cái kết-quả tốt thì ta phải kén chọn như thế cho thật cẩn-thận tinh-tường. Còn đến các ông ra ứng cử hội-viên, các ông cũng là một phần người trong quốc-dân ta, phúc lợi hay là họa hại của dân ta, các ông cũng có dính một phần vào đó; cái kết quả việc bàu cử mà tốt thì dân ta có cái phúc-lợi ít nhiều, mà cái kết quả việc bàu cử xấu thì dân ta cũng có cái họa hại ít nhiều, cái phúc-lợi hay là cái họa hại ấy, các ông có tránh đâu cho khỏi, mà cái kết quả tốt hay là xấu chỉ là bàu cử đắc nhân cũng bàu cử phi nhân; ta phải là người xứng đáng mà ra ứng cử hội-viên, dân ta bàu cử ta thì tức là đắc nhân đấy, nếu ta không phải là người xứng đáng mà cũng cứng húc cho khỏe, chen cho nhanh để cầu lấy được dân ta cũng lắm cũng hớ mà bàu cử ta thì tức là bàu cử phi-nhân đấy; trước khi ra ứng cử, ta nên tự xét mà tự hỏi mình ta: ta có học-vấn gì không? có kiến-thức gì không? có tư-tưởng gì không? lòng công nghĩa có mặn-mà hay là nhạt-nhẽo? khiếu chính-trị có thông suốt hay là tắc bỵ? tình hình trong xứ ta có am hiểu được tí gì không? lợi bệnh trong dân ta có động-đạt được chút nào không? có thể thì ta hãy nên ra, mà không thì ta cứ việc ta ta làm, nghề ta ta giữ, ta nên biết cái ghế hội-viên là chỗ mưu công ăn trù công lợi cho nước cho dân, chứ chẳng phải là cái nẻo tắt đường ngang mua chuốc hư vinh, mồi-chài tiểu lợi, nếu ngoài những món chè hàng thạp rượu hàng thùng, tiền bạc rủng rỉnh hàng trăm hàng nghìn, trống tha-hồ đập, tiệc tha-hồ mời không sợ lúc nào cạn túi, mà không còn có một cái tư-cách gì xứng đáng nữa, thì ta cũng chớ nên cậy trong mình có cái lọi-khí cực-cầu thô bỉ ấy mà cố dạy tay mắm-miệng, thỏ lấy cái tên «quan» giả hiệu, lừa đeo lốt cọp, có đội lông công.

Những người tự lượng tài đức không xứng đáng không đua nhau ra mở cuộc thầu, thì cái giá phiếu bàu cử hội viên mới không có cái lối mua dắt mua rẻ bằng đồng tiền phân bạc, đến khi đó đủ có cạnh-tranh nhau cũng là cạnh-tranh nhau bằng tài bằng đức, không có cái phí chè rượu lôi-thôi, tiệc tùng dậm-dịch, không có cái nhục xe mời tận ngõ, người nói cũng nhà, những người có tài đức xứng đáng mới chịu đem mình ra cống-hiến với quốc-dân, cái thân lão-phụ xích thủ thành bần, hoặc có nhân cái cơ-hội thế mà thi triển được cái chí nguyện giúp đời giúp nước.

Thiết tưởng việc bàu cử ở trong xứ ta bây giờ phi thế thì không làm sao lựa chọn đắc nhân mà hòng có cái kết quả tốt được. Tính thường người ta ai chẳng ham lợi nhỏ trước mắt, kim tiền tửu thực bao giờ cũng vẫn để khiến cho người ta mờ lòng quáng mắt mà quên những mắt cả cái lợi lớn lâu dài. Cái việc bàu cử này tất phải người đi bàu không mê mải về tửu thực kim tiền, người ứng cử không tranh cạnh bằng tửu thực kim tiền, thì mới có người khá chịu ra gánh vác việc chung, mà nhân dân ta mới lựa được người đại-biểu cho thật là xứng đáng vậy.

T.

GIỐNG CHUỘT Ở NƯỚC ANH

Người ta tính ra trong một năm nước Anh, bị tổn hại về giống chuột là 50.000.000 livres sterling. Trong số ấy không tính số tổn hại về các đồ dệt và nhà cửa. Vì vậy nước Anh định mỗi năm đặt một tuần lễ là tuần lễ bắt chuột. Trong tuần lễ ấy toàn-quốc đều bắt chuột, mà giết đi. Mỗi năm đã đặt ra một tuần lễ như thế, mà chuột cũ gì vẫn nuôi chẳng đỗ được mấy, vì chuột sinh sản chóng lắm. Người ta tính ra một đôi chuột lứa nào đẻ cũng sống cả, thì trong ba năm, con cháu chắt chít thành ra cả thảy 360.000.000 con. Ghê thay.

Âu-châu điện-tín

Võ-tuyến-điện Indopacifi
Ngày 7 Avril 1925

Nguyên-lão nghị-viện với tòa nội-các

Quan Herriot xin nguyên-lão nghị-viện hoãn đến ngày thứ tư hãy bàn đến sổ chi-thu của bộ ngoại-giao, để cho ngày thứ mai và ngày thứ ba tòa nội-các sẽ họp bàn các bản dự-án tài-chánh, và việc bộ đại-sứ tại giáo-hội có thành.

Cái chương-trình tài-chánh của tòa nội-các

Theo như lời nhà điện-báo *Havas* thì cái chương-trình tài-chánh của ông de Monzie trình bày với tòa nội-các là một cái chương-trình đặt lệ để cho các nhà tư-bản tự-ý giúp chánh-phủ một số tiền sinh lợi một năm là 4%. Tiền ấy nộp tăng thứ ngân-đơn nào cũng được. Nếu số tiền của các nhà tư-bản tự ý quyên không đủ dùng, thì mới đặt lệ cưỡng-bách các nhà tư-bản đều phải đóng cả.

Quan Millerand với cái chánh-sách ngoại-giao của tòa nội-các

Quan Millerand diễn-thuyết với các nhà dư-luận nguyên-lão nghị-viện có chỉ nghị cái chánh-sách ngoại-giao của tòa nội-các, và lấy việc rút quân ở hạt sông Rhur về là một việc cần tiết.

Việc bầu-cử ở nước Bỹ

Xem cái kết-quả việc bầu cử ở nước Bỹ mới đây, thì rõ đảng Xã-hội thắng thế và đảng tự do có phần giảm thế-lực.

Cái tàu ngầm lớn nhất thế-giới

Chiếc tàu ngầm lớn nhất thế-giới của nước Anh đã dự-bị để đi tuần các nơi. Tàu ấy có thể lặn được hai ngày rưỡi ở dưới nước, thủy-thủ 120 người.

Điện báo Havas
Ngày 6 Avril 1925

Cái chánh-sách tài-chánh của quan de Monzie

Quan de Monzie định tăng số ngân phiếu lên bốn nghìn triệu. Số ngân-phiếu tăng lên ấy sẽ có một kỳ-hạn mười lăm trăm trong tài-sản của mình cho nhà nước vay mà được lợi tức 4%. Cũng làm thì sẽ cất lệ cưỡng-bách.

NHỮNG NGƯỜI ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NOBEL VỀ VIỆC CỔ CÔNG VỚI CUỘC HÒA-BÌNH

Giải thưởng Nobel bắt đầu phát từ năm 1901. Những vị có tên sau này đã được phần thưởng ấy:

Năm 1901, M. Henri Dunant, là một nhà từ thiện Tuỵ-sĩ, và M. Fédérie Passy, là một nhà kinh-tế nước Pháp; năm 1902, M. Elie Ducommun, thư ký hội đồng quốc tế ở Berne về việc trọng-tài và việc bảo an, và M. Albert Gobat, hội-trưởng hội đồng ấy; năm 1903, sir William-Randal Grener, chủ bút báo Arbitrator; năm 1904, viện quốc tế Pháp-luật ở Gand; năm 1905, nữ nam-tước Bertha de Suttner, hội trưởng hội đồng hòa bình, phó hội trưởng phòng quốc tế hòa bình; năm 1906, M. Théodore Roosevelt, tổng-thống nước Hoa-kỳ; năm 1907, M. Ernest Tédore Moneta, hội trưởng hội hòa bình ở Lombard e, và M. Louis Renault, giáo sư pháp-luật quốc tế tại đại học đường Paris, có chân trong viện hàn lâm luận lý học, đại-biểu tại cuộc hội đồng quốc tế La Haye; năm 1908 M. Klas Pontus Arnoldson, là người sáng-lập hội tán-trợ cuộc hòa-bình và M. Frédérie Bajer, thứ dân nghị viện nước Đan-mạch, và tổng trưởng phòng quốc-tế ở Berne; năm 1909, M Auguste Marie Beernaert, là một nhà chính trị nước Bỹ, và M. Paul Henri Benjamin Balluat d'Estournelles de Constant, là một nhà chánh trị nước Pháp, hai người đều có chân trong tòa thẩm-phán trọng tài La Haye; năm 1910 phòng quốc tế thường trực ở Berne; năm 1911, M. Tobias-Michael-Canel Asser, giáo sư tư-trong mai La Haye, và M. Alfred-Hermann Fried, là một nhà làm báo ở Vienne; năm 1912, không phát thưởng cho ai; năm 1913, M. Elihu Root, là một nhà chính trị nước Hoa-kỳ; M. Henri Lafontaine, là một nhà chính trị nước Bỹ; năm 1914, không phát giải thưởng; năm 1915, hội đồng quốc tế nông thiệp tự ở Genève; năm 1916 và 19.7 không phát giải thưởng; năm 1919, M. Woodrow Wilson, tổng thống Hoa-kỳ; năm 1920, M. Léon Bourgeois, nguyên thủ tướng nguyên lão nghị viện Pháp, và có chân trong bác học viện nước Pháp; năm 1921, M. Karl-Kjelmar Branting, là một nhà chính trị nước Thụy-điển; và M. Louis Christiannlang, tổng thư ký hội đồng các nghị viện liệt quốc ở Genève; năm 1922, M. Fridjof Nansen, là một nhà thám-hiểm và một nhà chính-trị nước Na-uy; năm 1923, chưa phát thưởng; năm 1924, không phát thưởng.

MỘT SỰ THÍ NGHIỆM VỀ GIỐNG KHỈ

Một vị giáo sư ở Francfort có bắt một con khỉ từ khi mới đẻ ra, đem giao cho một viện nuôi con nít mười bảng sữa người và sữa bò như con trẻ khác ở viện ấy, để xem khỉ nuôi như người, và ở gần người từ khi mới đẻ, cái bản tính của nó có biến cải đi ít nhiều không. Bác-sĩ nghiệm ra khỉ nuôi như thế cái bản tính của nó cũng biến cải đi nhiều. Đại khái như khỉ con khác không khỉ nào ngậm ngón tay bao giờ, nhưng khỉ này lúc bé cũng ngậm đầu ngón tay như con trẻ thường làm. Sau con khỉ ấy lớn lên đem đi xe bò cũng ngồi yên vặn đèn điện và kéo dây chuông như người trong trẻ con khác. Ngoài những việc nó bắt chước người mà làm ấy, bác-sĩ lại nghiệm ra rằng những cái thói xấu của giống khỉ nhiều thói nó không có, vì bác-sĩ giữ từ lúc bé cho đến khi lớn, không cho nó trông thấy một con khỉ nào bao giờ. Đến năm nó lên bốn tuổi mới cho nó gặp một con khỉ khác, thì lúc buổi đầu nó rất sợ hãi không dám đến gần. Bác-sĩ lấy việc ấy mà kết luận rằng cái giáo dục cũng có thể cải hóa được loài khỉ.

CÁI TỤC ĂN THỊT NGƯỜI Ở PHI-CHÂU

Tại các miền rừng ở thuộc-địa Guinée Française, giống người ăn thịt người vẫn còn nhiều. Mấy tháng trước đây, chánh-phủ đã bắt sáu đứa ở Victoria, đem xử tử để làm gương.

Victoria là một nơi rừng ở trên bờ sông Rio-Munez, ở đấy có một giống mọi gọi là Laudoumans. Những người ở miền ấy cho giống mọi Laudoumans là một giống có phù phép, rất sợ hãi không dám ở gần bao giờ. Giống mọi ấy tin rằng ăn thịt giống gì thì sẽ có tính chất như giống ấy. Mấy tháng trước đây, một đứa bé ở Victoria biến mất không có tin tức gì, linh thương-chánh đi tìm kiếm mọi nơi, mãi đến nơi rừng rú chỗ dân mọi ấy ở mới thấy.

Họ lại còn tìm thấy ở một góc cây có một cái vại đựng thịt người. Gần đấy có sáu người mọi đương làm phù-phép gì không biết. Linh thương-chính liền bắt lấy sáu đứa ấy. Các ông chính liền bắt lấy sáu đứa ấy. Các ông hay ăn thịt con trẻ, cho trẻ người lại. Chúng thường bắt người ở các châu gần đấy để ăn thịt, nhưng các châu kia sợ chúng có phù-phép, nên không dám trình báo. Các quan ở đấy đã bẩm lệnh đem sáu tên ấy xử tử.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Tôi có tậu được một sở ruộng từ điền ở làng H. L., trên sở ruộng ấy phía ngoài gần sông có một con đường cho dân đắp qua. Nay dân ấy xin phép quan đắp con đường khác dịch vào trong, con đường ấy đã đắp xong rồi cũng vào giữa ruộng của tôi, lại đào lấy đất ở ruộng tôi mà đắp, thành ra mất mấy sào ruộng thành ao không cày cấy được.

Tôi bảo dân lấy cỏ phá con đường cũ ở ngoài lấy đất đắp đền vào chỗ trũng đã lấy đất mà đắp đường mới, sau cho bằng để lấy cỏ cày cấy thì tôi bằng lòng. Dân ấy trả lời rằng quan cho phép thì họ đắp chứ họ không phải đền ai cả.

Dám xin quí báo làm ơn trả lời cho tôi biết nếu tôi đội đơn thưa thì dân ấy có phải đền phần thiệt cho tôi hay là phải đắp đền chỗ bấy nhiêu không?

TRẢ LỜI. — Phải làm đơn thưa tại quan công sứ để ngài khám xét hoặc là tuần cảnh địa-phương xét. Chắc tế nào ông cũng được tiền bồi thường và những trừng ruộng đã bị mất. Trong đơn thưa phải chiếu theo chỉ dụ năm Minh mệnh thứ 8, như sau này:

«Nếu công-dân ăn trộm ở bị nhà-nước lấy thì cái diện tích bị lấy ấy sẽ được miễn thuế.

Nếu là tư-điền tư-thổ thì phải lấy ở công-khố mà trả cho các chủ có đất có ruộng một số tiền ngang với cái giá chỗ đất bị lấy».

Xuân thủ đàm ân

Các viên-chức tổng lý có tên sau này đều được thưởng về dịp xuân thứ năm nay:

Thái-bình

Tàng cứu phẩm văn giai (9.2)

MM. Ng-trọng-Thuận, lý trưởng Au-thọ tổng Xích-thích phủ Tiên-hưng.

Phạm-đức-Chân, lý trưởng làng Au-trác, tổng Đông-hải, phủ Thái-ninh.

Phạm-Huân, lý trưởng tổng Hoàng-tu, tổng Bình-cách, huyện Đông-quan.

Vũ-hữu-Thiệp, lý trưởng làng Tương-thượng tổng Bông-đông huyện Quỳnh-côi.

Phạm-v-Tôn, lý trưởng làng Phương cúc tổng Cát-đàm phủ Thái-ninh.

Phạm-Hiết, lý-trưởng làng Kasiu tổng Ấy huyện Thư-trì.

Ng-v-Khác, lý trưởng làng Thượng-đạt tổng Cát-đàm phủ Thái-ninh.

Tô-Nếu, lý trưởng làng Thi-hoàng, tổng Ấy huyện Tiên-hải.

Vũ-hữu-Mậu, lý trưởng làng Vạnphúc, tổng Lương-xá, huyện Phụ-dực.

Vũ-đình-Xuân, lý trưởng Hồng-mai, tổng Phú-khê, phủ Tiên-hưng.

Ng-ngọc-Cô, lý trưởng tổng Ky-bi, tổng Lục đạo, huyện Vũ-tiên.

Ng-duy-Khương, lý trưởng Việt-yên, tổng Canh-nông, huyện Duyên-hà.

Ng-văn-Rượng, lý trưởng Kha-lo, tổng Tông-xuyên, huyện Hưng-nhân.

Ng-Chư, lý trưởng làng Ky-cổ, tổng Lộc-điền, huyện Hưng-nhân.

Ng-văn-Khôi, lý trưởng Dương-thôn, tổng Biện-vũ, huyện Hưng-nhân.

Phạm-tư-Khê, lý trưởng làng Phúlộc tổng Thuận-vũ, huyện Thư-trì.

Hoàng-thượng-Chi, lý trưởng làng Cao-bại, tổng Ham-hoàn, phủ Kiến-xương.

Ng-trọng-Phác, lý trưởng làng Duyên-trang, tổng Ao-lục, phủ Tiên-hưng.

Ng-Lam, lý trưởng làng Hưng-khương, tổng Đạo-cao, huyện Phụ-dực.

Hoàng-đình-Tả, lý trưởng Tiêu-xuân, tổng Hà-lao huyện Hưng-nhân.

Dương-xuân-Bình, lý trưởng Dương xuân, tổng Dang-san, huyện Hưng-nhân.

Ng-đình-Hân, lý trưởng làng Hạlang, tổng Thượng-bái, huyện Duyênhà.

Hoàng-văn-Ý, lý trưởng làng Trácsan, tổng Đông-lam, phủ Kiến-xương.

Phạm-đô-g-Thái, lý trưởng làng Phú-vinh, tổng Các-mô, phủ Tiên-hưng.

Ng-Cầm, lý trưởng Cổ-an, tổng Xuân-vũ, phủ Kiến-xương.

Ng-đức-Phương, lý trưởng làng Nguyên-lam, tổng Cổ-quan, phủ Tiên-hưng.

Phạm-văn-Hiếu, lý trưởng Yênbình tổng Ao-lục phủ Tiên-hưng.

Lê-đức Hậu, lý trưởng làng Vinhtiến, tổng Xích-thích, phủ Tiên-hưng.

Vũ-Hữu, lý trưởng làng Paong-lại, tổng Tân-thành.

Phạm-văn-Giệu, lý trưởng làng Lang-bài, tổng Đông-dương, phủ Thái-ninh.

Ng-văn-Trà, lý trưởng làng Lộ-xá, tổng Cổ quay, phủ Tiên-hưng.

Phạm-văn-Xan, lý trưởng làng Vinh-ruong, tổng Ấy, phủ Thái-ninh.

Ng-Giao, lý trưởng làng Namdương, tổng Nam-huân, phủ Kiến-xương.

Bùi-khắc-Quang, tổng sư làng Vinquang, tổng Bại-đàm, phủ Tiên-hưng.

Phạm-văn-Phết, tổng sư làng Trung-hoài, tổng Trung-hoài, phủ Thái-ninh.

Hoàng-xuân-Khô, tổng sư làng Ky-trong, tổng Đông-hải, phủ Thái-ninh.

Bùi-hữu-Lải, tổng sư làng Co-hoi, tổng Thương-tam, phủ Thái-ninh.

Tàng cứu phẩm đội trưởng (9.2)

Lê-Bông, tài xế làng Khương-thượng, huyện Hoàn-long, tỉnh Hà-đông.

Phan-văn-Cầu, linh lệ làng Khêbiều, tổng ấy huyện Thư-trì.

Hài-kịch

Cái áo của ông trạng-sư Bá-tăng-Linh

(*Tiếp theo*)

Ông Bá-tăng-Linh, ngồi xuống ghế. — Nếu ai ai cũng biết giữ cái danh-dự như tôi, thì những người công nợ tôi trả tôi được; song thôi, tôi không đến nỗi tủng kiết như thế này; tôi không có tính vay mượn trả gióng.

Ủy liêm. — Nghề đời vẫn thế, vay thì dễ, trả thì khó.

Ông Bá-tăng-Linh. — Tôi tưởng rằng cái phẩm-giá của người trung-thiện là vay làm sao trả làm vậy; tôi đến đây hỏi ngài xem hôm nay ngài tiện nhẽn để tôi nộp ngài mấy đồng bạc ta trăm đồng ấy.

Ủy-liêm. — Chốc nữa, tôi sẽ được thư thả.

Ông Bá-tăng-Linh. — Món tiền ấy tôi đã có sẵn ở nhà, tôi đã đếm đi đếm lại mấy lần rồi, ông còn phải đợi ngài lúc nào rồi việc ra tòa rồi giấy. Theo lối việc quan phải có giấy má trình tòa như thế, đi sau này không lôi thôi đến cái gia-tài của tôi nữa.

Ủy liêm. — Ngài làm thế là đúng luật pháp. Vậy xin để đến sáng mai hãi nữa giờ.

Ông Bá-tâm-Linh — Vâng, xin vâng, đúng như lời (*Quay lại Tiểu-Linh xem lại tấm dạ*) Tấm dạ này trông đẹp lắm.

Uy-liêm. — Vâng tấm dạ ấy đẹp lắm.

Ông Bá-tâm-Linh. — Ngài là một nhà thương-mại lịch-lãm.

Uy-liêm. — Ngài đi y quá lời...

Ông Bá-tâm Linh. — Buôn bán lịch thiệp và thẳng thắn như ngài, thế nào lại không được cái lòng tin dùng của khách qua hàng.

Uy-liêm. — Ngài nói quá lời. Tôi đâu được như thế...

Ông Bá-tâm Linh — Chà chà, rất mài tấm dạ này càng ưa.

Uy-liêm. — Ngài sành quá, tôi cũng tưởng như vậy. Đấy là màu sắc tào Tàu.

Ông Bá-tâm-Linh. — Màu tào Tàu ưa nhìn lắm. Càng nhìn càng thấy đẹp! Tuy-nhiên, tôi đoán chắc rằng ngài đã chế ra cái màu tào Tàu này.

Uy-liêm. — Vâng, vâng, tôi đã bảo người thợ nhuộm nhuộm màu ấy.

Ông Bá-tâm-Linh. — Tôi thường nói rằng trong kỹ nghệ xã-hội đây, không có một ai, người nào biện bàn sành như ngài.

Uy-liêm. — Dạ! dạ! Ngài sành người sành của làm.

Ông Bá-tâm Linh, tay sờ vào tấm dạ. — Tuy dạ này dệt cũng khéo.

Uy liêm. — Dệt toàn bằng chiên Anh-cát-lợi.

Ông Bá-tâm Linh. — Tôi vẫn ưa nhìn dạ này. Tuy-nhiên vẫn so với tôi mặc một cái áo bằng thứ dạ này; sáng mai, hễ nắng ráo tôi đem trả ngài ba trăm đồng, tôi sẽ lấy một áo.

Uy liêm. — Nếu ngài muốn lấy một áo, tôi xin để dành cho ngài.

Ông Bá tâm Linh, lắm bẩm mình. — Để dành à, thế là không hợp ý ta. (*ông nói to lên*). Thưa ngài, ngài tính bao nhiêu một aune (1) tấm dạ này?

Uy-liêm, xem giá dạ. Người ta mua thì tôi tính sáu écus một aune; nhưng ngài lấy thì tôi tính bảy toán là năm écus.

Ông Bá-tâm Linh. — Sáu lần năm écus, vị chi là...

Uy liêm. — Là đúng ba mươi écus.

Ông Bá-tâm-Linh. Vâng, vừa đúng ba mươi écus; ngài tính không sai chút nào... có một người lo việc biếu ông một con ngỗng; tôi mời ngài sáng mai đến xơi cơm với tôi để cho tôi giao-du thêm thân-mật.

Uy-liêm. — Tôi sở thích ăn thịt ngỗng!

Ông Bá-tâm-Linh Như vậy tôi lấy làm; xin mời ngài sáng mai cho; tiện nói nếu các món ăn ưa béo lắm. Tôi nóng ruột hiện-nội ở nhà mong đợi tôi mang áo mới về! Thưa ngài, sáng mai lấy dạ đưa thợ may may đến bữa cơm lấy cớ kịp kẻo ông?

Uy liêm, — Ngài lấy cớ thế, thợ họ may đồ, hư hỏng cả áo.

Ông Bá tâm Linh. — Lấy cớ, may hỏng, ông phải làm sự?!...

Uy-liêm. — Ngài vừa mới nói rằng ngài sẵn có tiện thì ngài lấy ngay bây giờ là hơn cả

Ông Bá-tâm - Linh. — Nếu ngài không ngại thì tôi cũng quên.

(1) Aune là một thứ thước dùng ngày xưa. Dài hơn thước tây mà là thường dùng bây giờ. Thước ý đo được 1 m 19.

Uy liêm. Tôi xin cho người nhà đem dạ đến nhà ngài; tôi có sẵn mấy thứ; dạ vừa may cái áo của ngài.

Ông Bá-tâm Linh, tay cầm lấy tấm dạ, lắm bẩm một mình. - Được cái áo dạ này mà mặc, tôn người lên đáng đây!

Uy-liêm — Xin ngài đưa cho tôi tấm dạ ấy, rồi tôi cho người nhà đem đến nhà ngài; và ngài giao tiền cho tên người nhà tôi...

Ông Bá-tâm Linh. — Tôi phải giao tiền cho tên người nào?... Thôi! thôi! Ngài đừng cho người nhà đem đến mà mất công mất việc; có vài bước đường tôi còn phiền ngài... Nhà để tôi cầm về giao cho thợ may, để cho họ có ông thời-giờ...

Trong khi hai người lấy cái lễ phép giả dối đối đãi nhau, thì Uy-liêm cầm lấy tấm dạ, rồi dân dân lẳng xa.

Thanh-mai, Tràng-qui-Bình

NHÀN ĐÀM

Cái đức của cái khăn-tua

Về sự ăn-mặc ở đời này, một ít vì không đủng được mà phải mặc, hai là vì muốn đẹp mà phải dùng, vậy thì cái khăn-tua đương vào buổi tinh-hành chẳng có cái đức tinh gì khiến cho người ta không thể đừng được nữa!? Có lẽ chỉ một là làm cho tôn cái mặt-phẩn lên; hai là cái mặt-phẩn cái trắng xóa bao nhiêu thì cái cổ cái gáy lại càng đen sì bấy nhiêu, thế thì thương sao được, thế mà cũng lắp cái khăn-tua mà «lòng chẳng» cái mặt thì đã ra phết đoàng đoàng «bạch diện giả-nhân».

Vậy thì cái khăn-tua có cái đức tính chi xấu phô-đẹp tưởng ta cũng nên bảo-hộ và cổ-lệ-hưng vậy.

Cuồng sỹ

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 19 độ
15 giờ 21 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ	11	52
— nhì, —	10	62
— ba, —	9	64
Thóc hạng nhất, —	7	00
Ấp ngô —	7	90

Giá bạc — Kể từ ngày 7 Avril 1925, giá bạc ở kho Nhà nước định là 10 f. 65.

Tàu thủy. — Tàu *Sontgbo* khởi hành ở Hải-phòng đi Hong-kong qua Hoibow và Kouang-tchéou wan ngày chủ nhật 12 avril hồi 6 giờ.

Tàu *Amiral Nielly* mang thư sang Pháp đến ngày thứ tư 8 avril hồi 16 giờ ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe-lửa 6 giờ 20 sáng 8 avril.

Tại Hội Khai-trí — Bài diễn văn của quan Toàn-quyền đọc tại hội Khai-trí bữa tiệc trà ngày chủ nhật vừa rồi, nay xin tóm lược như sau này:

Thoạt tiên quan Toàn-quyền nói rằng làm một ông tướng mà được dân trị hạ lòng ký với mình thì không còn có khoái lạc cho bằng, bởi vậy ngài tỏ lòng cảm ơn hội, không những vì sự liên tình về cách cai-trị của ngài mà thôi lại vì trước khi ngài khởi hành đã tổ chức nên được buổi họp mặt này là tiến đến các bực thượng lưu Annam về đường kinh tế, về đường chính trị, về đường xã hội, và đường học thức tới đông đủ như vậy. Ngài lại cảm ơn các nhân đồng cổ giúp ngài làm tròn được cái chức trách nặng nề của mình. Ngài quyết lưu lại đất này cũng như lúc ông cảnh nhiệm và đẹp, mặc lòng là bởi các đồ tình hay của dân khiến cho nước Nam sẽ trở nên một nước thịnh vượng. Còn như các bực thức giả đã có lòng hiểu học lại có trí mình mẫn thì hi vọng gì mà chẳng được. Ngài rất lấy làm ngạc-nhiên làm người khen, làm vui mừng là thấy ở Hanoi và Saigon có những bực thiên-nhiên chẳng bắt kỳ nào dạy, tự học lấy một mình bằng một thứ chữ ngoại-quốc mà cũng học được chắc chắn, khiến cho người Pháp lấm bực thức-giả cũng phải lấy làm trọng.

Ngài có nhắc lại bài diễn văn của ngài đọc tại Hội-đồng Chính-phủ lần mới rồi, ngài có nói rằng cổ Đông dương cũng không tránh khỏi cái cơn khủng-hoảng bỏ sự xung đột của hai cái văn minh mà ra và nước là bởi sự đè nén của cái nọ lên trên cái kia, chẳng cứ ở nơi nào cũng không khỏi ra.

Ngài nói rằng cho được hoàn cải thì trào cho khỏi hại đến xã-hội Annam thì dân bị trị phải có bang tin các nhà cầm quyền bình đẳng bảo hộ, không phải là cai trị mà là dìu dắt, nhưng vừa xem xét những công cuộc đã thành rồi và sắp thành mà vừa đem lòng tin mến, nhất là đừng có nóng nảy quá, phàm việc vàng không có ai xong. Ngài nói dân bảo hộ càng trung thành bao nhiêu thì cái tinh phải lại càng để thực hành được những công cuộc lớn cho xứ này bấy nhiêu. Chín phần vẫn nước ao cho các thiếu-niên làm sao lên chót vót được đến cái bực học thức Âu-tây và khi đã gần đến lên được thì tất phải giao cho một phần công việc thích hợp với cái học-thức và đức hạnh của mình. Ấy trường Cao-đẳng Hanoi đặt ra chính vì lẽ đó. Ngài nói rằng không biết vì đâu mà người ta mang cái tiếng là có ác cảm với trường ấy. Từ khi ngài tới chẳng những không giảm đi trường nào mà lại mở thêm được một trường với một viện bảo tàng nữa. Trước khi ngài có lời nói rằng việc mở mang nền học ở bực trên không nên làm cho ta lãng bỏ việc mở mang nền học về bực dưới. Ngài chỉ nói vậy mà thôi. Xem ngay thế này thì tự khắc biết rõ cái số trẻ con đến tuổi đi học mỗi năm là hai triệu, vậy mà mới đặt để được hai mươi vạn học-trò.

Còn như bực Cao-đẳng, nếu chỉ mở trường ra, có học trò vào mà không có thầy giỏi, không có học-trò để sức nẩy được thì mở mà làm gì, chẳng qua chỉ có cái hề ngoài mà thôi. Bởi thế mà trước hết ngài cần phải chỉnh đốn lại cái cách tuyển thầy học cùng cách kén học trò.

Nói đến vấn đề nhập tịch dân Pháp thì ngài rằng nhiều niên có người trách rằng sĩ số ở nhập tịch không qua nỗi là rõ giọt mà thôi; cái số ấy xưa nay có ít thật, nhưng hễ xem những bằng cao-đẳng tốt-nghiệp có đủ được mấy năm nay. Sau nữa lại nên biết rằng người ứng nhập tịch dân Pháp xưa nay phần nhiều lại là người không không xứng đáng được hưởng ân đặc-ân ấy.

Nếu mà được những người xứng đáng xin nhập tịch thì có lẽ nước Pháp lại lấy làm hân hạnh mà hoan nghênh ngay.

Sau nữa những người muốn xin nhập tịch dân Pháp chớ nên tưởng rằng vì sự nhập tịch ấy mà xui nên được những điều cải tạo bay cho nước đâu. Cái số phận dân Annam không phải là ở cả trong tay của Chính-phủ bảo hộ mà ở ngay tại mình. Rộng để ban phát những cái đặc quyền về chính-trị dân, chính là bởi cái mầm, tự nơi kiến, đức hạnh cao thâm chắc chắn vững vàng của con cái nhà Nam-Việt mà ra vậy.

Sau hết quan Toàn quyền nói rằng giữa lúc này về nước Pháp để trình với chính-phủ những ý kiến mà ngài vừa gặp bày trên đó ngài rất lấy làm vui về mà lòng hi khai rất tấm lòng luyến-ái của ngài vì hội tức là một cái cơ quan công cộng ở đây của hai dân tộc và hai cái văn-minh của hai nước Pháp-Việt vậy.

Việc mở sở công-thải Đông-pháp Quan Toàn quyền vừa ký nghị-định bãi chức trở đi kể ngày 1er mars, 1er juin, 1er septembre, 1er décembre mà nhằm vào ngày chủ-nhật hay ngày lễ thì cũng mở sở để hoàn vào ngày làm việc sau, kể hôm nghỉ.

Ngạch các quan cai-trị. — Trong một số báo trước, bản báo đã đăng tin quan Công sứ Giran tỉnh Nam-định về qui-quốc nghỉ, thì sáng hôm nay ngài đã xuống Hải-phòng để đáp tàu *Amiral Nielly* việt bến Haiphong hồi 5 giờ chiều.

Quan cai-trị hàng ba Gen, phó sứ tỉnh Nam-định sẽ ở yên lý mọi việc cho đến khi bổ quan chánh-sứ mới.

M. Guirieo, biên tập công nhì ngạch cai trị, tòng sự tại Vinh-yên nay đổi đi phó công sứ Hải dương thay M. Roques phó cai-trị hạng nhất đổi đi nơi khác.

Hội Trí-tri. — Đến thứ năm mồng 9 tháng tư tây tây, tức 8 giờ tối, ông Phạm-trọng-Thiều sẽ diễn-thuyết về «Nữ quyền ở nước Nam».

Đến thứ năm 23, ông Trần-trọng-Kim sẽ diễn thuyết về «danh-hiệu và bổ cõi nước Việt-Nam từ xưa đến nay».

AI MUỐN MUA CUI?

Của thực khô!
Cân rõ đủ!
Xe đến tận nhà!

Tấm hào rưỡi (0$35) một tạ tây

MAU MAU KẺO HẾT

Hỏi tại sau nhà bao T. B. T. V. phố hàng Bông

Tòa Thượng thẩm. Sáng hôm nay tòa Thượng thẩm lại xử những việc sau này:

Giả mạo — Trịnh-văn-Long là lý-trưởng làng Vũ xá, tỉnh Nam-định cùng với chánh tổng là Phú và giáo cả thể tùy tiện làm là Phú để đi tuyển lính, sau người ấy được ủng tuyển rồi thì việc gả mạo ấy mới phát ra, phải đưa ra tòa án Thượng-trị Nam-định, tòa xét thì cho chánh-tổng và xã không đã chứng cớ và phạt Trịnh-văn-Long 1 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm thu cho lý-trưởng nốt vì xét cũng là ông đã chứng cớ can vào việc giả mạo ấy.

Ăn cắp hoa quả — Nguyễn một người Tây chủ đồn điền ở Ninh-bình hưởng hay bị mất trộm hoa quả trồng ở trong đồn-điền. Sau người coi đồn bắt gặp một mụ đàn bà gánh hoa quả ăn cắp, hỏi thì nói là của Phạm-Hương và Ng-văn-rung thuê gánh, đến lúc bắt hai tên ấy hỏi thì thì chối không nhận là có cái gánh quả ấy. Nhưng vì có đủ chứng cớ nên tòa án Thượng-trị Nam-định phạt mỗi tên 15 tháng tù. Tòa Thượng thẩm y án.

Tòa còn xét nhiều việc nữa song toàn những việc nguyên tội thuốc phiện lậu và mua gỗ lậu thuế cả.

Hai ngày cuối cùng!!!

Xin nói để cho quý-khách được biết: Phim ảnh khải hoàn TOU-FOU MUỐN LẤY VỢ đang chiếu tại rạp cuộp bóng CINÉMA PALACE HANOI thì chỉ còn chiếu có hôm buổi sớm là hết, (hai ngày và tối thứ hai và thứ ba 6, 7 Avril 1925, rồi không bao giờ còn chiếu lại nữa.

Vậy, các quý-khách ai chưa xem, xin mau mau kẻo hết.

Tối hai và thứ ba 6, 7 Avril 1925
Hai ngày tức 5 giờ rưỡi đến 7 giờ rưỡi tối
Tối thứ 9 giờ đến 11 giờ đêm

tại rạp **CINÉMA PALACE**
CHIẾU PHIM ẢNH ANNAM
TOU-FOU

Cái nạn xe lửa — Đêm hôm thứ năm 2 avril rạng ngày thứ sáu 3, vào hồi 3 giờ sáng thì chuyến xe lửa chạy đêm ở Hanoi vào Vinh đi phải một tên phu kịp giắc ở cầu chỗ kilomètre 221 vào khoảng ga Vân-trai và Kouang-trường. Xe lửa lại kéo đi đến 50 thước thì vừa bắn được thì mình mấy đã nát ra từ đầu một nơi, chân một nẻo, thương thay!

Sáng hôm sau, mấy ông tây sở xe lửa và ông Tâm Thanh-hóa đi đến khám xét và làm biên bản rồi cho chôn.

Cứ như lời người tài-xế khai thì có lẽ tên này gác tử vựa quá đêm buồn ngủ, mới ngồi tạm xuống bên đường sắt, chẳng ngờ ngủ quên đi, khi nghe tiếng tiếng còi kéo mới vội vàng đứng dậy chưa kịp chạy ra ngoài đường sắt, thì xe lửa đã tới đến nơi rồi sự nguy lắp thác. Người ta nói rằng chỗ cầu này đường chữa, phàm các chuyến xe lửa đi lại, đều phải đi chậm có 6 kms một giờ, mà sao chuyến này lại đến nỗi để chết tên gác cầu thì lạ thật.

Ngạch tòa sứ. — M. Ng-văn-Hội, thư-ký thượng-hạng hạng nhì ở Nam-định, được phép nghỉ 6 tháng lĩnh nửa lương.

M. Vũ-đình-Linh thư-ký hạng ba, ở Hà-tĩnh, được nghỉ dưỡng bệnh 3 tháng, tháng đầu có lương, hai tháng sau nửa lương.

Ngạch công-chánh. — M. Lê-đức-Ruật, thư ký thượng hạng hạng ba được phép nghỉ 3 ngày, lĩnh cả lương.

Ngạch thú-y. — M. Ng-tiến-Thọ, thú y sĩ tập sự tại Bắc kỳ nay thụ thuộc quan giám-đốc nội Nông lâm sau nửa lương.

Ngạch công-chánh. — M. Lê-đức-Ruật, thư ký thượng hạng hạng ba được phép nghỉ 3 ngày, lĩnh cả lương.

Ngạch thú-y. — M. Ng-tiến-Thọ, thú y sĩ tập sự tại Bắc kỳ nay thụ thuộc quan giám-đốc nội Nông lâm sau nửa lương.

Xóm chị em ở bến Gia-lâm — Đào Hoa (Nguyễn-thị), 17 tuổi, bến xóm Gia-lâm bị thưa về việc đánh Phạm-thị Nho, số 1 phố Nhà-thờ bị thương, vậy đã bị bắt giam xét.

Đánh người bị thương. — Ng-đình-Rân, 24 tuổi và Dương-v-Thu, 28 tuổi, ở Yên-phụ, bị thưa về việc đánh Phạm-thị Nho, số 1 phố Nhà-thờ bị thương, vậy đã bị bắt giam xét.

Móc trộm 440 đồng — Ng-đức-Dung 22 tuổi, vô nghề-nghiệp, nhà ở số 2, phố hàng Gạo, can việc ăn trộm của Ng-văn-Tỉ hết một món tiền là 440 đồng, nên đã bị bắt giam xét.

Cần dùng một người thợ biết chữa ô-tô máy ở tỉnh thực gần.
Nếu biết cả tây thì càng hay. Phải có chứng chỉ tốt mới được.
Hỏi tại: 53, đường Cửa Bắc (Boulevard Carnot) Hanoi.

Ngã ô tô. — Hồi hơn một giờ trưa hôm nay, chiếc ô-tô số T 725 của công-ty *Indochine-Film* đi phát chương-trình về trò Tou Fou, khi đi tới ngõ Phé-đoãn thì có một cậu học-trò lớp tư trường Sinh-từ tên là Ng-v-Mão, 16 tuổi, ở bên này đường chạy sang bên kia đường tìm chương-trình, không ngờ ô-tô chạy nhanh quá, cậu đâm tọt ngay gầm xe, xe vẻ lên, chết ngay lập tức. Tội nghiệp chửa! Sau khi cái tai nạn xảy ra, bà mẹ cậu này có đến trình sở cảm bằng trắng, cùng mấy người ngồi trên xe ô-tô với các người chứng tá. Bà cụ tuổi đã già, khóc lóc rất là thảm thiết, trông những người cùng lứa ai mà chẳng đau lòng, song không biết rõ sau phải xử ra sao?

Thuyên chuyển ngạch Hỏa-xa.
— M. Phạm-nguyên-Hữu, thư ký hạng nhất, chef de gare Ninh-bình, nay đổi đi Hoàng-mai
M. Ng-xuân-Thân, thư ký hạng nhì, chef de gare Hoàng-mai, nay đổi đi Phù-diễn.
M. Ng-v-Try, thư ký hạng ba, chef de gare Phù-diễn nay đổi đi Ninh-bình thay M. Phạm-nguyên-Hữu đổi đi nơi khác

(Xem trang tiếp theo cột thứ hai).

MUA BÁO-CHÍ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
MỖI QUYỂN MẤY HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

số 189

THÚY-HỦ

NGUYỄN-BỈNH-KHIÊM dịch thuật

Hôm ấy quan phủ *Thanh châu* đang ngồi công đường, bỗng thấy tả hữu vào bẩm có thư của *Lưu* tri-trại báo về tin gấp. Quan phủ mở xem, giật mình kinh sợ mà phân rằng:

— *Hoa vinh* là con một vị công-thần, cớ sao ngày nay lại kết liên với đảng giặc ở *Thanh-phong-sơn*, chưa biết hư-thực thế nào, nhưng cái lẽ-nghĩa ấy tất không phải nhỏ.

Nói xong, truyền gọi chức bình-mã đô giám đến mà sai đi bắt. Nguyên chức đô-giám ấy tên gọi *Hoàng tin*. Hắn là người võ nghệ cao cường, tiếng lắm lòng lấy ở đất *Thanh châu*, vẫn tự xưng là *Trần-tam sơn*.

Bởi vì trong địa hạt *Thanh châu* có ba ngọn sơn-sơn: một là *Thanh phong-sơn*, hai là *Nhị-long sơn*, ba là *Bảo-hoa-sơn*. Ba ngọn núi ấy toàn là có sào-huyệt cướp sống. *Hoàng-tin* từ khóa là có thể trừ hết được đảng cướp giặc ở ba ngọn núi ấy, cho nên mới nhận cái danh hiệu *Trần-tam sơn*.

Chức bình-mã đô-giám *Hoàng tin* vâng lời quan phủ, điểm lấy 50 tên quân trang-kiện, mặc giáp lên ngựa, tay cầm thanh kiếm, ngay đêm hôm ấy thẳng đường về *Thanh-phong-trại* đi vào đình *Lưu-cao*.

Lưu-cao ra đón, mời vào nơi hậu-đường, nhất diện đặt tiệc khoản-đãi *Hoàng tin* và nhất diện khao thưởng quân-sĩ. Lại truyền người nhà vào trong phòng giam giải *Tăng-giang* ra để cho *Hoàng-tin* xem mặt.

Hoàng-tin nói:

— Thôi không phải tra hỏi chi nữa. Đêm nay ta có sửa soạn một tiệc tạ ơn để bồi bàn vào đấy, cho bắn quân một cái khán đồ và cầm mới là cỗ giấy để ta thưởng gã cho *Thanh-phong-sơn*, người huyện *Vận-thành* tên gọi *Trương tam*.

Bấy giờ *Tăng-giang* tên cũ làm sao cho nổi, đành mặc chẳng muốn làm gì thì làm. *Hoàng-tin* lại hỏi *Lưu-cao* rằng:

— Khi ngài bắt được *Trương-tam*, *Hoa-vinh* có biết hay không?

Lưu-cao nói:

— Hồi canh ba đêm hôm trước tôi bắt được hắn, đem về giấu ở trong nhà. *Hoa vinh* hắn tưởng là bắn đã đi đến *Thanh-phong-sơn* rồi, cho nên nghiễm-nhiên ngồi nhà mà không có ý lo-ngại.

Hoàng tin nói:

Nếu vậy thì việc này rất dễ. Song mai ngài cho mời đến làm rượu đặt tiệc ở trong đại-trại, rồi truyền quân-sĩ mai-phục sẵn xung quanh. Tôi sẽ sang nhà *Hoa vinh* mời hắn đến. Tôi nói là *Mộ-dung* tri-phủ nghe tin hắn về bắt hòa, có sai tôi đến đây đặt tiệc để khuyên hai bên nên cùng nhau hòa-giải. Khi nào thấy tôi ném cái chén xuống mặt làm hiệu thì kéo vào bắt rồi mà giải nộp quan phủ, ngài nghĩ thế nào?

Lưu-cao khen ngợi mà rằng:

— Kế ấy rất diệu! Thật thò vào trong bụi mà bắt ba ba, còn chạy đâu cho thoát.

Đêm hôm ấy hai người bàn định mưu kế. Sáng ngày hôm sau, trước hết hãy truyền cho quân sĩ mai phục ở hai phòng hai bên, trong công-đường thì đặt một bàn rượu. *Hoàng-tin* cưỡi ngựa cùng mấy tên người nhà đi sang trại *Hoa vinh*.

Quân-sĩ vội vàng vào báo, *Hoa-vinh* hỏi rằng:

Có biết chủng định đến làm gì không?

Quân-sĩ bẩm rằng:

Chỉ thấy nói là có *Hoàng* đô-giám đến thăm.

Hoa vinh ngờ nói, vội vàng chạy ra nghênh-tiếp. *Hoàng-tin* xuống ngựa, *Hoa vinh* mời vào trong công-sảnh ngồi, rồi hỏi rằng:

— Chẳng hay nhân có việc chi mà ngài tới đây?

Hoàng tin nói:

Quan phủ có truyền bảo tôi rằng trong *Thanh phong-trại* này hai quan văn võ có sự bất hòa, không biết vì cớ gì. Quan phủ sợ hai ngài ấn tín riêng mà hại vì cớ công, vậy cố sai tôi về đây đặt một tiệc rượu để khuyên hai bên phải cùng nhau hòa-giải.

Hoa-vinh nói:

— Vì chút việc nhỏ-mọn của chúng tôi, không ngờ kinh động đến tai quan phủ, để ngài phải bọc-rối về tôi đây thì *Hoa-vinh* này thật không biết lấy chi mà báo đáp cho được.

Hoàng-tin ghé tai bảo thầm rằng:

— Quan phủ chỉ có lòng vị ngài đó thôi. Giả-sử gây việc binh-đao thì bản tả văn quan phòng làm chi nữa, xin mời ngài cứ cùng sang với tôi.

Hoa-vinh nói:

— Xin đa tạ tấm lòng quá yêu của ngài.

Hoàng-tin mời *Hoa-vinh* cùng lên ngựa đi. *Hoa vinh* nói:

— Tôi muốn mời ngài hãy dốn ngồi xơi mấy chén rượu.

Hoàng-tin nói:

— Đợi khi giải tuyết xong, hãy giờ tha hồ đánh chén.

Hoa-vinh bất-đắc-dĩ phải lên ngựa cùng đi. Khi tới nơi *Hoàng tin* dắt tay *Hoa-vinh* cùng vào chốn công-sảnh. *Lưu-cao* đã ngồi đợi ở đấy từ trước. Ba người cùng nhau làm lễ tương-kiến.

Hoàng-tin cười rót rượu. Quân-sĩ đã đem cỗ bộ ngựa của *Hoa-vinh* cưỡi, dắt ra chỗ khác, rồi đóng cửa trại lại. *Hoa-vinh* không biết là mưu kế, vẫn tưởng *Hoàng tin* cùng bàng quan vũ với nhau, tất không có ý phản-trắc.

Hoàng-tin rót một chén rượu, trước mời *Lưu-cao* mà nói rằng:

— Quan phủ nghe nói hai quan văn võ có sự bất hòa, lấy làm lo ngại. Hôm nay sai *Hoàng tin* này về đây để giảng giải cùng hai ngài. Từ nay hai ngài nên đốc một lòng báo đáp triều-đình, có việc gì nên cùng nhau thương-nghị.

Lưu-cao đáp rằng:

— *Lưu-cao* dẫu bất tài, nhưng cũng có biết đôi chút nghĩa lý. Hai anh em chúng tôi quả không có điều gì tranh cạnh, chỉ vì người ngoài đồn bậy, mà để quan phủ phải ưu nhọc trong lòng.

Hoàng-tin cả cười mà rằng:

Phải lắm!

Lưu-cao uống cạn chén rượu. *Hoàng-tin* lại rót đầy chén rượu thứ hai, cầm mời *Hoa-vinh* mà rằng:

— Cũng lời quan *Lưu* tri-trại vừa nói thì việc này tất là người ngoài đồn bậy, chứ thật không có chuyện chi cả. Vậy dám xin mời ngài xơi cạn một chén.

Hoa-vinh cầm lấy chén rượu uống. *Lưu-cao* lại rót một chén rượu đưa lại *Hoàng-tin* mà nói rằng:

— Quan đô-giám quê hở về tới đây, xiết bao tỉ ô-nhục, tôi xin mời ngài một chén.

Hoàng-tin tay cầm chén rượu đưa mắt nhìn quanh bốn mặt, thấy có mười mấy tên quân bước vào, với-vàng ném chén rượu xuống đất làm hiệu thì ở hai gian phòng hai bên có bốn năm mươi tên quân trang-kiện chạy ra bắt trói *Hoa-vinh*.

Hoa-vinh nói:

— Ô hay! Tôi có tội tình gì đâu!

Hoàng-tin cả cười mà rằng:

— Nhà ngươi giao thông với đảng cướp giặc ở *Thanh-phong-sơn* để chống cự triều-đình thì tội ấy nói sao cho xiết! Tôi nghĩ tình bạn hữu cùng nhau, cho nên ngày nay về đây, tôi không nỡ bắt cả gia-quyến.

Hoa-vinh nói:

— Nói vậy lấy gì làm chứng cớ?

Hoàng-tin nói:

— Ta sẽ cho nhà-ngươi trông thấy chứng-cớ rõ ràng, khó còn chối cãi. Ta không vu oan cho nhà-ngươi đâu.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
ĐỌC VÀNG
Mặt mạ-ooo.
10 chân-kính
Mặt có kim có nhẹ độ quang
BẢO ĐẢM 20 NĂM
Giá . . . . . 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul-Bert — HÀ NỘI

NHÀ MÁY GIA-LÂM

Cần nhiều thợ tiện và thợ nguội giỏi, lương cao, ai lành nghề đến mà hỏi.

Kính trình

Bản-hiệu từ khai-trương đến nay được các ngài có lòng quang-cố và công-nhận cho rằng chè bán đều thật không phụ tấm lòng tin-yêu của các ngài.

Hiện nay bản hiệu nhiều thứ chè đặc biệt thượng hạng : nước đẹp hương thanh, cánh nhỏ, như chè Sen-tử danh trà, Hồi hồn Bạch kê-Quan, Mỹ-lây-Thi, Trà chung-Vương, Ngọc-quan Âm, Thiết-la Hán vải sản.

Các ngài có lòng chiếu cố xin kính mười đến bản-hiệu hoặc ở xa xin gửi tiền hóa giao ngân.

Kính trình
KIM-THÁI
HANOI : Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480
HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.
2101

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chừa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh ho trong xứ mùa, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mò làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cái là uống :

Cachets du Docteur Nolal
0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ-diệu.

Nếu phải yếu, không chịu được thời tiết ẩm-thấp, và giá lạnh chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nolal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hỏi thử thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng cẩn thận chỉ bảo cho.

Nghỉ phép. — M. Vũ duy-Vấn, thư ký hạng nhì, chef de gare Yên-viên được nghỉ phép tám tháng ăn nửa lương. M. Ng-đình-Ấn thư ký hạng năm ở Phố lạng-t. ương về làm t.ay trong khi M. Vũ duy-Vấn nghỉ phép.

M. Ng-văn Chức, thư ký hạng sáu, chef de gare Đồng-văn được nghỉ 29 ngày tính cả lương.

M. Ng-v Đăng thư ký hạng sáu ở Nam định về thay M. Ng-v Chức.

PHARMACIE FRANÇOISE A INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ 0$80

Xử thi- á h luật lao động á Đông-pháp. — Hội-quan tối hôm qua đã họp để bàn về việc thi-hành luật lao động ở Đông-pháp. Hội-quan đã bầu ông Chánh hội-trưởng N. uyễn-huy-Hợi có thay mặt toàn thể hội đã hành trước đây một năm, đối với Đông-pháp. Rồi nhắc lại nhà kinh ngài mới sang Đông-pháp nhằm xứ ta và khi phải hộ nghị-viện Pháp qua Hanoi, nội đã có lên thỉnh cầu xin quí chính-phủ lưu tâm đến hội là một cái đoàn-thể về dân-đảng ở Đông-pháp này, từ khi thành-lập đến bây giờ vẫn trung-thành với chính-phủ mà tiến hành chứ không dám bao động như các hội lao động ở Tây-phương. Hội đã trình bày cùng các ngài cái quyền lợi rất cần kíp của phái lao-động Việt-Nam, nào là không được hưởng quyền bảo cử người đại biểu cho mình, nào là không được có cái chánh khoái hoạt khi mình già, yếu, nào là không được ưu đã khi bị tai nạn xảy ra trong trường công nghiệp, đối với cái nghĩa nhà nước thật là phải lao động Việt-Nam phải chịu thiệt thòi đã trăm đường. Hội đã bàn qui chánh phủ đã có lòng từ tâm nghe lời thỉnh cầu của bản-hội mà ra sắc lệnh sang Đông-pháp toàn cho thi hành song phong thương-mại Hanoi, p ần lớn các công-ty-viên là thương-chủ cả, không muốn bênh vực quyền lợi cho phái lao động bao giờ, đã các lần đi. Nay bản hội nhân thấy dịp ngài về công cán bên quí-quốc, xin ngài đem tấm lòng nhớ lại các lời thỉnh cầu của bản hội và giải bày cùng quí chính-phủ cho để cho đảng lao động ở đây cũng được nở mày nở mặt của ngài mà được thêm về vang, bước lên một cái địa vị sao hơn cho xứng hợp với đạo nhân loại là chủ-nghĩa nước Pháp.

Quan toàn quyền nghe đoạn, đáp lại hội rất ôn tồn, cám ơn hội đã có bụng lên tiễn chân ngài, khen hội đã mở mang nhiều và mục đích hội rất hay, rồi ngài hứa ngài sẽ đem các lời thỉnh cầu của bản hội về yêu cầu tại quí chính-phủ để sau này phái lao động ở đây cũng được dự một phần trong công-cuộc. Kết mong thay.

H. N. C. T. T. lại cảo.

Nhà máy điện

QUẠT MÁY MARELLI

Quạt plafond kiểu lớn. . . 860 f. 00
Quạt plafond kiểu nhỏ. . . 730 f. 00

Cả tiền công đặt

Ngạch Kiểm lâm. — M. Nguyễn-trọng Giược thư ký hạng năm được theo như đơn xin tại được thuộc về ngạch Kiểm-lâm.

Ngạch Cảnh sát. — M. Nguyễn-v-Tạo, lính cảnh sát Thái-bình được thăng chức.

M. Nguyễn-v-Ngô, cựu-binh mộ g bổ làm cảnh-sát Hà đô-g. Kiến-bình 120 đồng.

Trộm. — Vũ-t. Chinh, 30 tuổi, làm hàng ở số nhà 48 phố hàng Bông trình rằng đứa ở ăn cắp mất đồ xuyến vàng đáng giá 67 đồng rồi trốn đi mất.

N. thị Hai 31 tuổi bán chiếu cũng trình rằng kẻ trộm lấy mất một tấm lụa, một cái đồng hồ và các đồ đạc khác đáng giá 50 đồng.

VIỆC BẮC-KỲ

NAM ĐỊNH

Về ngày bên Pháp. — Quan Công-sứ Giran vì mệt nên về nghỉ dưỡng bệnh qui quốc.

Ngài đã cùng qui quyến khởi hành sáng hôm thứ hai vừa rồi.

Chưa biết quan nào về thay ngài, nay quan cai-trị Gey tạm trông nom các công việc.

Đám nhau mất mạng. Tối hôm 4 avril, hồi 7 giờ tối, có ông tổ v. lẻ gì mà tên gác cửa nhà máy tơ lại xâm đâm vào ngực một người công làm thợ trong nhà máy ấy. Người bị đâm đi được một quãng thì gục xuống. Đưa vào nhà thương đã được một lúc thì chết.

Đứa giết người tự đến trình tại bộ Định-án đã phải tống giam.

Gớm quân đao đề thật !

CHÂU YÊN (Son-la)

Tiếng sùng a bần. — Việc này xảy ra ở Bản-Ngua Châu-yên như đã nói trong số báo trước. Nay đã xét được như sau này :

Sau khi đội quan chánh châu về tại nơi xét cho tan tất cả súng của dân hạt Châu-yên đề xét, thì có tên Quảng-Sin, là người ở trong Bản-ngùa lại có ý trở ng ơi bà bắn trộm, nên có khẩu súng giấu không nộp, khi có người tố giác, đến quan, bắt giam và xét súng, nó có nết bắn mới biết, nhưng khi thì nó cũng không nhận là giấu cả. Song chưa thể nào tìm được kẻ thù phạm, tiền này vẫn có thù với tên Mây, ai cũng bảo chính nó bắn tên Mây, nhưng nó vẫn chối.

Hộ-viên May

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Tôi có đứa em gái lạc mất từ 8 giờ chiều hôm chủ nhật, 5 avril lên nó là Nguyễn thị Bé mẫu, 12 tuổi, hình dạng nó thì mảnh rẻ, mặt vuông, có cái nốt ruồi nhỏ bên cạnh mép về đàng tay phải, đầu đội khăn vuông vải nhỏ và hơi cũ, tóc thì lỡ mà hơi đỏ, mặc áo nâu, quần nâu, thắt lưng bao đũi ruộm đỏ.

Xin các ông các bà ai biết thì mách dùm hộ, tôi xin hậu tạ.

Hộ ngũ, làng Đồng-nhân
Tên tôi là Hoàng-đình-Sưởng

C. PAREL

Ai muốn hỏi giá cả và sẵn lòng bảo : chỉ hỏi về những việc buôn bán và các việc khác. Xem xét các sổ sách, hoặc tính sổ sách
40, Avenue Paginier, Hanoi

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH HÓA

Đá bóng thi. — Hôm đá bóng của nhà binh Nam-định vào đá bóng với đội đá bóng Kiến-hương ở Thanh-hóa.

Trong hai quân nhà binh thì có ấm sáu ông tây, còn thì người minh, song người nào cũng sức lực cao lớn khỏe mạnh lắm, còn hội Kiến-hương thì toàn các người công sức cả, có ông mà người nào cũng mảnh dẻ, thấp bé cả. Trước khi đá thì tôi cũng đều đoán chắc rằng hội Kiến-hương phải thua và không lẽ nào đối địch nổi được với một hội có sức lực như vậy cùng là đã luyện tập đã lâu như thế, thế mà sự đoán ấy thành ra sai hẳn ; vì trong hai giờ đồng hồ đá tới với nhau, mà không bên nào được nhau vào nào cả, mà hội Kiến-hương lại lại đất, nghĩa là có thể công luôn.

Lần này đá ở khu đất mới tại trong thành trước cửa Đèn Cung ; người tới coi đông lắm.

Các quí quan cùng quí phu-nhân tới coi cũng đông, có cả quan năm, quan hai, quan cai-trị Gey tạm trông nom các công việc.

Đám nhau mất mạng. Tối hôm 4 avril, hồi 7 giờ tối, có ông tổ v. lẻ gì mà tên gác cửa nhà máy tơ lại xâm đâm vào ngực một người công làm thợ trong nhà máy ấy. Người bị đâm đi được một quãng thì gục xuống. Đưa vào nhà thương đã được một lúc thì chết.

Đứa giết người tự đến trình tại bộ Định-án đã phải tống giam.

Gớm quân đao đề thật !

CHÂU YÊN (Son-la)

Tiếng sùng a bần. — Việc này xảy ra ở Bản-Ngua Châu-yên như đã nói trong số báo trước. Nay đã xét được như sau này :

Sau khi đội quan chánh châu về tại nơi xét cho tan tất cả súng của dân hạt Châu-yên đề xét, thì có tên Quảng-Sin, là người ở trong Bản-ngùa lại có ý trở ng ơi bà bắn trộm, nên có khẩu súng giấu không nộp, khi có người tố giác, đến quan, bắt giam và xét súng, nó có nết bắn mới biết, nhưng khi thì nó cũng không nhận là giấu cả. Song chưa thể nào tìm được kẻ thù phạm, tiền này vẫn có thù với tên Mây, ai cũng bảo chính nó bắn tên Mây, nhưng nó vẫn chối.

Hộ-viên May

CÁO-BẠCH

Mấy lời bá cáo gần xa,
Dịp này nông-vụ các nhà vừa xong ;
Làm trai ba lễ ngỏi không,
Cũng nên kiếm việc để dùng tri tiêu ;
Bằng Danh về hội Đông-triều,
Mỏ than khai đã bao nhiêu năm rồi ;
Mỏ mang cũng lắm thú vui,
Nhà thương sẵn thuốc cho người về.
Của nhà rộng rãi rang rinh, [sinh ;
Khẩn cầu sẵn có mấu đình đó nơi ;
Nước ăn nhờ có máy bơi.
Ống truyền toàn cả lấy đến nơi cạnh [nhà ;
Trò vui có si-nê-ma,
Chớp cho hàng phố các nhà xem không ;
Có trường quốc-ngữ phổ-thông.
Đặt tuỳ giáo dạy nhi-đồng sớm trưa ;
Bán buôn hàng xén có thừa,
Chợ bày đó ngã đủ tàu đưa ra vào ;
Việc làm công cả cũng cao,
Ước ngày chừng độ năm hào trở lên ;
Đã đâu nhờ có chủ quyền,
Giữ p ần công chính giáp bên đồng-
Cu c đâu mở sổ vui sao, [bào ;
May ai dự tráng lính vào đó cho ;
Chẳng là những thế mà thôi,
Hòa hồng lại thưởng cho người làm lâu ;
Hội tư cấp chủ đứng đầu,
Công-ngân cốt để giúp nhau lúc cùng ;
Họ tên hành ánh mấy đồng,
Biên vào trong sổ để dùng làm ghi ;
Tiện cho lúc ở lúc đi,
Hình này tức cũng thể tày thân đây ;
Mấy lời biện bạch trên này,
Toàn là sự thực tỏ bày dám sai ;
Dám xin liệt-quí tôn thai,
Rủ lòng quang cố khuyến người đàn
Hãy nên t ở một lần xem. [em.

Mỏ Hằng-Da h, đồn Uông-bí, tháng một năm Giáp-tí

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ ba 7 Avril 1925

LONG VÂN TẾ NGỘ

Anh hùng khí gặp cửa tình
Thuyền quyên cũng được hiệp vinh một đời.

Tối thứ tư 8 Avril 1925

Tạp kịch hợp diễn

Lần trước bản-hội đã chọn trong các tích hát hay mà lấy ra vài cuộc đặc sắc nhất, nhiều giọng hát hay được coi hiệu-quả chiều cố đến xem đông lắm, không đã chỉ để các ngài nghỉ.

Lần này bản-hội lại xin chọn trong các tích hát khác mà soạn thành một bài tạp-kịch để biểu các quí khách một cuộc đến mua vui ít có, sau nữa để cảm tạ các ngài bấy lâu nay vẫn có lòng yêu chuộng cổ bản-hội. Tối hôm nay xin diễn 3 cuộc nhà làm 6 cảnh :

Đ. an thứ nhất :

HẠNH-NGUYÊN CỐNG HỒ
2 Cảnh

Trần-đông-Sơ được chiếu nhà vua đến bắt Hạnh-Nguyên đi công hồ. Hạnh-Nguyên tức giận sĩ mắng Lư-Kỳ rồi tự giã cha mẹ ra đi.

Hạnh-Nguyên lên Tràng-đài tự tình với Mai-Sinh, rồi kiếm biệt nhau. Hạnh-Nguyên vào lễ đền bà Chiêu-Quân rồi đâm xuống sông tự-tử.

Đoạn thứ hai :

LƯU-THỦY-VÔ-TÌNH
(2 Cảnh)

Hồng-Liên đất mẹ và em đi ra chợ xin gặp Xuân-Bích là con gái phú-ông (tức là chồng Cảnh Văn hồi sơ tình, rồi Xuân Bích cho 3 nén bạc.

Xuân-Bích biết chồng phụ nghĩa tào-khang về sỉ nhục chồng.

Cảnh-Văn sẵn lỗ bỏ đi vào rừng kiếm củi độ nhật sau đến xin làm với bọn đầu gỗ. Cảnh-Văn phải làm khổ nhục khó chịu phải xin thôi rồi đi hành-khất.

Đoạn thứ ba :

VÂN NGUYỆT TIÊN DUYÊN
(2 Cảnh)

Trần-vinh-Tuyết chưa mẹ mất sớm nối 2 em gái là Nguyệt-Dung và Vân-Dung. Vợ Tuyết là Hồ tiểu Hương người rất điêu-độc và hay ghen tuông, hành hạ hai em gái. Nguyệt Dung và Vân Dung bị chết đến tàn nhẫn quá đem nhau đi tự-tử, sau có tiên-sư xuống cứu.

Tuyết rể anh em bạn đến lập bộ. Cặp-cứu đã trở g trí vợ (cười nay rất là buồn cười).

Mỗi khi bọn hát ra sân-khấu hát điệu hát nào sẽ có biên rõ lên để các ngài biết trước. Xin xem chương trình và các hạch riêng. Bà tạp kịch này đã vậy đúng 8 giờ tối thì khai-diễn. Xin các quý-khách lấy vé trước kẻo hết và xin đến sớm cho. Có bán vé trước từ tối thứ ba.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đau mỹ mắt, đau mắt, đau da màng mắt, chảy nước mắt.

Muốn chữa khỏi các bệnh ấy thì nên dùng :

Thuốc Ciella
Giá một lọ : 0$80
Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ bán khen của HOÀNG-THƯỜNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười, cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin so-sánh và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tôi Hội-các phụng lời chiếu phê rằng :

Chiếu nay dâng được phòng sâm MONTÈS qui ông, có chỉ nên một thứ rượu bổ để tăng ngự dụng cho rất hay, đáng nên gia thưởng, trước tiệc phê thị gửi cho qui được phòng chế-hàng để lấy thanh-giá.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Dã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Cuộc sổ số về việc lập Đài kỷ niệm các trận vong chiến-sĩ

Chiếu theo nghị-định quan Thống-sứ Bắc kỳ ngày 23 Septembre 1924

Kỳ mở sổ ngày 1er Mai 1925

TẤM VẠN PHIẾU 1 $

1 lô.	10.000 $ 00
2 lô.	5.000. 00
5 lô.	1.000. 00
10 lô.	500. 00
100 lô.	100. 00

Từ nay trở đi ai muốn mua các phiếu cứ đến tòa Độc-lý, các nhà bằng, những nhà buôn to trong thành-phố và các tòa Sứ các tỉnh ở Bắc-kỳ đều có bán cả.

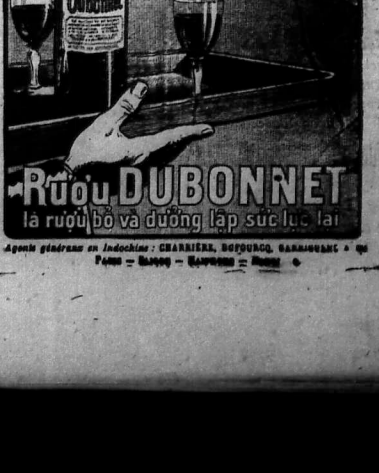
Khi mất cả 4 đồng mà may ra được những 10.000 đồng.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Giấy bút. — Ảnh. — Đồ thao-luyện

Quản bút đựng mực Vinla, ngòi vàng, 14 carats . . .		18 fr. 00
Bút chì đen	Một tá :	3 fr. 00
Mực Champ on	Mỗi lít :	10 fr. 00
Kính mắt tròn 45 m/m, đổi mới		9 fr. 00
Ống rôm Richard		175 fr. 00
Lều chiếu sáng. Đủ bộ		195 fr. 00
Các phim Ảnh	Một cái :	10 fr. 00
Xe đạp hiệu Tour du Monde. Bán rao hàng		600 fr. 00

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, BOYOURD, GARAUDEAU & Cie
Paris — Saigon — Haïphong — Hanoi

nhà thương khám vì trùng, thì chị em dồn cả về đây là nơi chôn rau cắt rốn, tưởng đã yên thân. Nhưng không biết vì cớ gì mà mấy hôm nay thấy sở Cảm đi lùng riết lắm, bắt cứ trẻ già nhưng nhường nhơn nhỡ, từ Cửa hện đến Quán-giò sang cả Cầu tranh, chị nào cũng phải đem thân qua Cầu nhà thương để khám vi trùng cả, nhưng chị em trốn về các làng nhiều lắm.

Vì thử các chị em ở hàng Giấy với Thái-hà, Khâm-thiên với Bạch-mai mà cũng phải chịu cái lệ chung ấy thì rằng lắm chị rầy rà đến phải bán xới mà đi.

VINH

Một tấn náo kịch. — Hồi 3 giờ sáng hôm thứ bai 30 mai s ở phố Gamôi xảy ra một tấn náo kịch rất buồn cười.

Nguyên tên Vị làm bồ-tua sở xe lửa có đau đìu với một thị, ăn ở với nhau cũng được hơn bốn toán, giời, đến đêm hôm ấy bất thình lình có hai tên lạ mặt đến gõ cửa nói là anh em với thị, tên Vị vừa mới mở cửa ra thì thấy cái đèn lồ chiếu vào mặt mà người chẳng thấy đâu. Tên Vị lại đóng cửa vừa đặt mình nằm, lại thấy tiếng gõ cửa, tên Vị bấy giờ không mở cửa nữa, tìm cái gậy để thủ thân, nhưng vợ lại dậy mở cho mấy tên kia vào; khi chúng vào đến nơi thì cuống giò dao ra mà bảo rằng. Tuy là vợ mày nhưng là nhân tình tao, vậy mày phải để vợ mày đi với tao một lúc. Đương khi ấy thì có một người lính phú-lít vào điệu cả con kia cùng thằng hung-đồ ấy về sở Cảm giam. Tên Vị cứ đinh ninh thế nào hai đứa kia cũng bị tù tội. Ai ngờ cứ thấy một ngày một mất, dò la mãi mới biết rằng chúng đã cùng nhau nêu vợ nên chồng rồi và chúng lại báo tin cho tên Vị là vợ chồng nó lấy nhau chồng kỷ vợ điểm cơ, nếu tên Vị tới thôi thì nó mang tên Cảm tang là đỡ vợ nó, nên chi tên Vị đành phải cắn răng mà chịu. Sau hỏi ra mới biết rằng chúng đã lập mưu từ trước, đứa gian phụ làm thế nào, đứa dám phụ người làm sao, anh pờ lít mượn quyền thế hống hách xông một lúc, làm cho tên Vị cứ toa mất ngôi nhà, không nói được rửa câu, đến nỗi chung quanh hàng xóm láng diềng cũng không ai biết đầu đuôi ra làm sao cả.

Cứu bệnh phùng y

Tên tôi là Nguyễn-văn-Điển ở xã Quỳnh chân, huyện Duy-tiên, tỉnh Hà nam, tôi bị chứng ho xuyễn đã 20 năm, thêm nỗi suy nhược, uống đã nhiều thuốc, đòn đâu có thấy hay cũng tìm, mà bệnh không được khỏi. Tháng tư phế tôi May tôi xem quảng cáo thấy hiệu « Tam-Tinh-Y-Quán » đồn rằng có thầy thuốc hay, chữa đủ các bệnh cho nên tôi mua thử 1 hộp 1$00 uống thấy bớt, sau uống đến 3 hộp mỗi hộp 5$00 thì khỏi ngay. Thân thể tôi mới được khang cường như cũ. Ân ấy không gì báo đền được.

Vậy có mấy hàng chữ để tỏ chút lòng cảm ơn.

HIỆU TAM-TỈNH-Y-TÔN

Phố hàng giầu. số 35, tỉnh Nam-định

Có bán thuốc chữa bệnh-phiện, ai nặng đến đâu uống cũng khỏi, uống vào người khỏe mà không mệt nhọc.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy đợt.

Giá tiền 0$90

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

PURGATIF LE ROY

Thuốc-xổ hiệu LE ROY

là thuốc của quan thầy ngoại-Khoa LE ROY bào luyện chế ra hồi năm 1708. Từ năm ấy tới bây giờ, thì thuốc hãi dùng, càng ngày càng hay hiệu, danh truyền Khắp cả thế-gian, nhứt là trong mấy xứ nóng nực.

THUỐC XỔ LE ROY dùng uống mà ngừa phòng các bịnh đau trong gan, các chứng rét, thì hiệu-nghiệm lắm.

CÔN THUỐC VIÊN LE ROY để khí trong bụng độ bốn-năm, ăn uống không tiêu, trột ỏa đau bụng, thì uống xổ hay lắm.

Ở Saigon, tại tiệm thuốc ông SOLIRÈNE, bào chế sư hạng nhứt, trừ bán, Không chỗ nào Khác có.

Tại PARIS, thì tiệm ở Rue de Seine, số 54

CÔNG-TY VẬN-TẢI ĐÔNG-PHÁP

7, Boulevard Bobillot — HANOI

XƯỞNG XE Ô-TÔ BOBILLOT

Bán các nơ Michelin

cho ô-tô và xe tay

Độc-quyền về hạng ô-tô MAJOLA " và 10 mã-lực COTTIN DESGOUTTES 12 và 18 mã lực Camionnettes LUC COURT 1000 và 1500 kgs

?

Xưởng chữa xe

do một nhà chuyên-môn chỉ-trương

Chữa các xe ô-tô xe ngựa và xe tay cũ thành mới

CHO THUÊ, MUA VÀ ĐỔI ô-tô và xe tay

Bán buôn các thứ

Gởi giấy thép thì đề tắt là: CHEDOTAU HANOI — GIẤY NÓI SỐ 73

yêu đải vãng vọt

GÂY MÔN

Thuốc SIROP DESCHIENS có huyết bò

Làm cho đứng tóc mau mọc, ấy là một vị thuốc rất cần kiếng trẻ bình.

Thuốc này hiệu hoàn thành bổ tóc và các thứ thuốc có tính chất. Các nhà thương tại thành Paris đều dùng cả. Tiền mua tại Paris: DESCHIENS, 6 đường Paul-Baudry và các nhà bào thuốc.

SÀ-PHÒNG SBA

DẦU THƠM XOA TÓC

NƯỚC HOA THƠM

SÁP MỠ

Pachod Frères & Cie LYON

2050

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酥補

J. BLANC *(đệ nhất hạng bào-chế)*

Ông L. BLANC *(người nói-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每晚食者啞每杏啞沒嘛醒欺嘛稍

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC

31 phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2059

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giịp.

Mắc bệnh giịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh giịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Bệnh lậu thì cần phải điều trị cho tới khi hết ra mủ. Khi đã hết ra mủ rồi, nhưng nếu xem xét kỹ lưỡng trong mỗi sáng thức giậy khi đi tiểu tiện thì thấy có ra một thứ như đàm nhỏ và dài như sợi chỉ vậy. Ấy là một cái tang chứng còn phải điều-trị bằng thuốc *santal monal*, nếu không thì bệnh ở bàng-quang và ở thận không tài nào tuyệt hết nọc được. Bệnh nay nên chữa tuyệt hết nọc mà đi cưới ngay vợ thì thực là một điều rất nguy hiểm cho dân bà, vì bệnh tất chuyển sang người đàn bà làm cho sinh ra bệnh đau bụng phệ gồm rồi có thể làm mất đường sinh dục được.

Muốn chữa cho khỏi cái bệnh ấy thì không còn gì để hơn thuốc *santal monal* nữa. Thuốc này dùng theo cách tân-học mà bào chế ra, chuyên trị về chữa bệnh lậu và làm cho khỏi lây sang các cơ quan khác nữa.

Không còn gì nguy hiểm cho bằng khi bị bệnh lậu a phenthứng lối bọn ít tăng chẳng mà dùng những thuốc không có giá trị gì cả.

Khi mới có mủ thì nên dùng ngay thuốc *santal monal* mà dùng luôn cho đến khi tuyệt hết nọc bệnh.

Thuốc *santal monal* làm cho nước tiểu thành ra xanh của các nơi, như bàng-quang, nhu quí thận và làm cho bệnh rất là không khỏi, vì thuốc này bào chế bằng nhiều dược-phẩm mạnh mẽ và hiệu nghiệm vô cùng.

Ở các hàng khe-chỉ to đều có bán cả.

2056

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xưng da dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$80

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

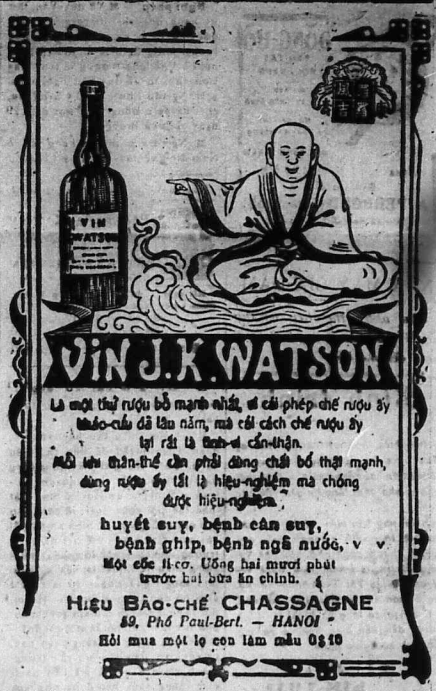
Trị bệnh mất mau, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rạo phải làm cho hay ho vài uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MAU BỔ 1$40

VIN J.K. WATSON

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy tuyệt-diệu đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cận suy, bệnh giịp, bệnh ngã nước, v v

Một cốc tí-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE

89, Phố Paul-Bert. — HANOI

Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT-RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RÙNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoàn tán, hoặc viên

Đại lý ở các thuộc địa Pháp toàn dùng một thứ thuốc này.

Gởi bán tại TẤT CẢ CÁC NHÀ BÁO-CHẾ

Nhà chế thuốc LAGROIX, 29-31, Rue Philippe de Girard — PARIS

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được hiểu biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các lối gửi ủng nào mua thì gửi liền cho ; bỏ khất ý có tiền gửi theo giấy mua thì nên-quốc không trả lời. Mua báo thì tính từ ngày nào mới tính từ tháng tây trở đi cho xem.

ƯU-ĐỘ CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TANG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RẤT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

CÁCH DÙNG

CỜBAR VÀ CÔNG-TI

ông chủ tàu thuốc hạng nhứt tại Paris.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)